

Nitrátová směrnice

Jan Klír

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Praha-Ruzyně

Nitrátová směrnice v ČR:

aktuální prováděcí předpis k § 33 vodního zákona –

nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu

– aktuální novelizace: **NV č. 235/2016 Sb., č. 27/2018 Sb.**

- **3. revize zranitelných oblastí (ZOD)**
- **4. akční program (na období 2016–2020)**
- opatření vycházejí z výsledků výzkumu, monitoringu akč. programu a návrhů z praxe
- informace na **www.nitrat.cz** a v **LPIS**
- certifikovaná metodika „**Metodický návod pro hospodaření ve zranitelných oblastech (2. aktualizované vydání)**“
(**www.vurv.cz; www.nitrat.cz**)

Jan Klír, Lada Kozlovská,
Jan Haberle, Gabriela Mühlbachová

Metodický návod pro hospodaření
ve zranitelných oblastech
(2. aktualizované vydání)

Certifikovaná metodika pro praxi

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
Praha - Ruzyně

Hnojení v létě a na podzim (*jen ZOD*)

Způsob hnojení	I. aplikační pásmo		II. aplikační pásmo		III. aplikační pásmo			
					a) půdy se střed. rizikem infiltrace		b) půdy s vysokým rizikem infiltrace	
	A	B	A	B	A	B	A	B
1. K ozimé plodině po obilnině	60	120	50	100	40	80	20 (40)	0
2. K ozimé plodině (vč. cibule a česneku, údaj v závorce) po jiné předplodině než je obilnina	40	80	30	60	15 (40)	0	15 (40)	0
3. K <u>meziplodinám</u> (mimo jetelovin a luskovin) nebo k <u>podpoře rozkladu slámy</u> (mimo slámu luskovin, olejnin, jetelovin na semeno) ¹	60	120	50	100	40	80	40	80
4. Pro následné jarní plodiny ²	0	100	0	80	0	80	0	0

A - minerální dusíkatá hnojiva (kg N/ha)

B - hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (kg celkového N/ha)

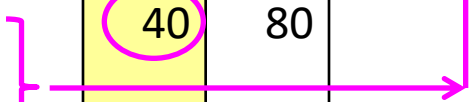
1 minerální dusíkatá hnojiva (A) – pouze v případě porostu přes zimu (meziplodina, ozim)

2 hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (B) – až od 1. října, pouze s inhibítorem nitrifikace

Hnojení v létě a na podzim (*jen ZOD*)

Způsob hnojení	III.a aplikační pásmo	
	A	B
1. K ozimé plodině po obilnině	40	80
2. K ozimé plodině po jiné předplodině než je obilnina	15	0
3. K <u>meziplodinám</u> (mimo jetelovin a luskovin) nebo k <u>podpoře rozkladu slámy</u> (mimo slámu luskovin, olejnin, jetelovin) ^①	40	80
4. Pro následné jarní plodiny ^②	0	80

20

Omezení se vztahuje jen na:

- *hnojení k plodinám, jejichž porosty budou zakládány po 15. červnu*

Omezení se tedy nevztahuje

- *na přihnojení kukuřice nebo cukrovky v červnu*
- *ani na podzimní hnojení trav na semeno (= byly na pozemku k 15. červnu)*

A - minerální dusíkatá hnojiva (kg N/ha)

B - hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (kg celkového N/ha)

① minerální dusíkatá hnojiva (A) – pouze v případě porostu přes zimu (meziplodina, ozim)

② hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem (B) – až od 1. října, pouze s inhibítorem nitrifikace

Období zákazu hnojení (ZOD, AEKO, EZ)

Klimat. region	Minerální dusíkatá hnojiva	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem (+ upravené kaly)
0 – 5	01.11.–31.01. (pšenice oz., řepka, sklonitost $\leq 5^\circ$)	15.11.–31.01. (pšenice oz., řepka, sklonitost $\leq 5^\circ$)	01.06.–31.07. (bez další plodiny) a 15.12.–15.02.
	01.11.–15.02. (ostatní)	15.11.–15.02. (ostatní)	
6 – 9	15.10.–15.02. (pšenice oz., řepka, sklonitost $\leq 5^\circ$)	05.11.–15.02. (pšenice oz., řepka, sklonitost $\leq 5^\circ$)	01.06.–31.07. (bez další plodiny) a 15.12.–28.02.
	15.10.–28.02. (ostatní)	05.11.–28.02. (ostatní)	

Od kdy je možné hnojit v předjaří:

- nižší polohy (klimareg. 0 až 5): **1. únor** (pšenice, řepka, $\leq 5^\circ$) **16. únor** (ostatní)
- vyšší polohy (klimareg. 6 až 9): **16. únor** (pšenice, řepka, $\leq 5^\circ$) **1. březen** (ostatní)

CC - Povinný požadavek na hospodaření 1/1
Platný i pro žadatele o dotace AEKO a EZ

Zákaz aplikace za nevhodných podmínek

- § 9 zákona o hnojivech: **zákaz aplikace všech hnojiv, uprav. kalů, sedimentů a pomoc. látek, pokud je půda:**
 - zaplavená nebo přesycená vodou,
 - pokrytá vrstvou sněhu vyšší než 5 cm, *nebo*
 - promrzlá tak, že povrch půdy do hloubky 5 cm přes den nerozmrzá.
- NV č. 262/2012 Sb.: **zákaz v ZOD (i AEKO a EZ) je pro hnojiva s dusíkem (MH, SH, OH) a uprav. kaly přísnější:**
 - půda zaplavená nebo přesycená vodou,
 - půda pokrytá sněhem nebo promrzlá.
- **Uvedené zákazy se nevztahují na sklíditelné rostlinné zbytky ani na přívod živin hospodářskými zvířaty.**

Limity hnojení k plodinám

(ZOD; v AEKO jen zelenina a TTP)

- Zápočet dusíku z jeho celkového přívodu, pro hodnocení přívodu N:
 - minerální hnojiva 100 %
 - hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem a upravené kaly ... 30 %
 - hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem
 - kejda prasat 70 %
 - ostatní hnojiva s rychle uvolnitelným N (vč. digestátu) ... 60 %

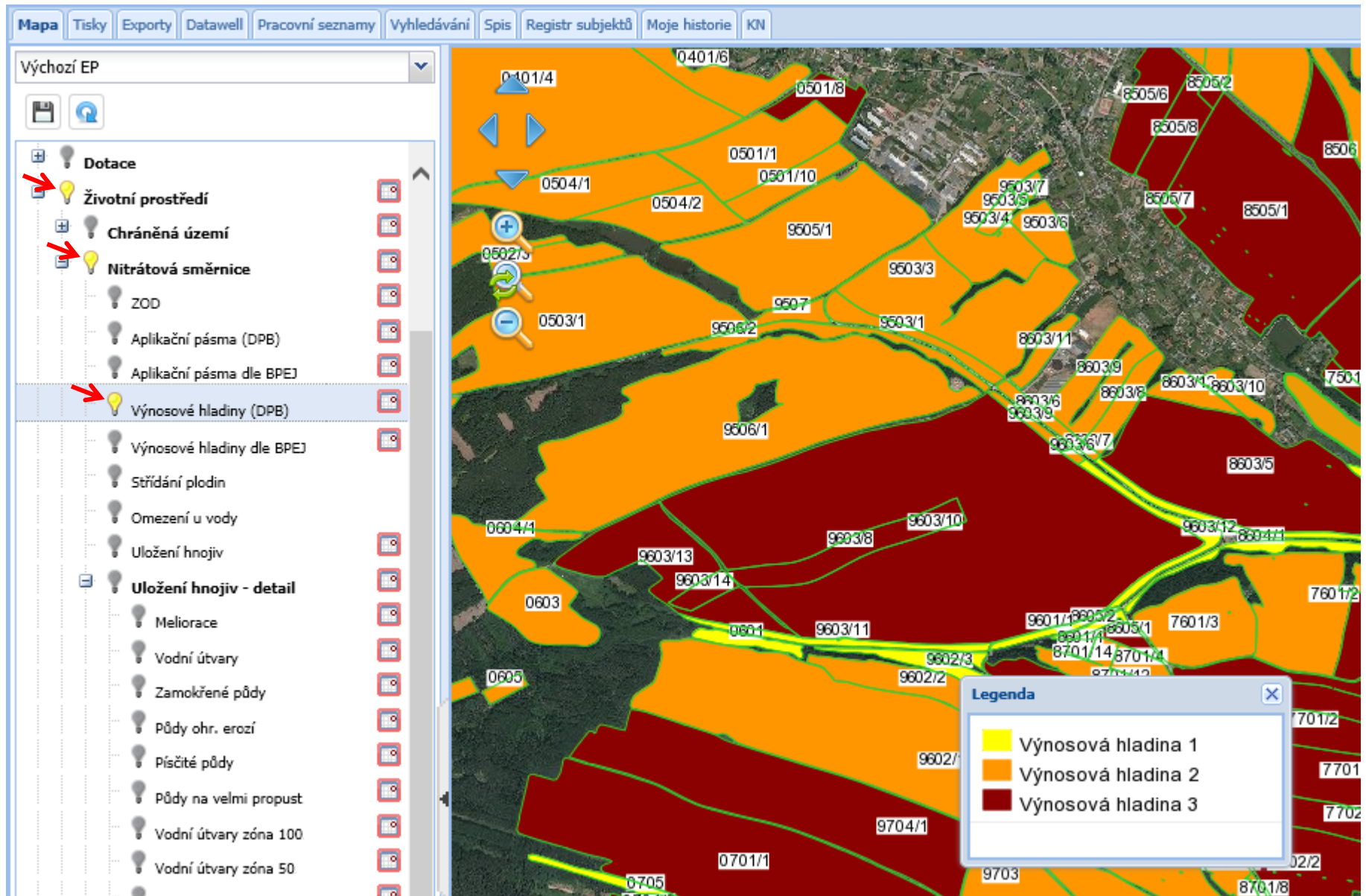
Povinný požadavek na hospodaření 1/2

Diferencované limity přívodu N

Plodina	VH 1		VH 2		VH 3	
	t/ha	kg N/ha	t/ha	kg N/ha	t/ha	kg N/ha
Pšenice oz. krmná / potravin.	do 6,0	160/170	6,0–8,0	180/200	nad 8,0	200/230
Ječmen oz.	do 5,0	130	5,0–7,0	150	nad 7,0	170
Tritikale	do 4,5	120	4,5–6,0	140	nad 6,0	160
Pšenice j.	do 4,0	100	4,0–6,0	130	nad 6,0	145
Ječmen j. sladovnický / krmný	do 5,0	90/110	5,0–6,5	110/130	nad 6,5	130/150
Žito	do 4,5	100	4,5–6,0	120	nad 6,0	140
Oves	do 3,5	100	3,5–4,5	110	nad 4,5	130
Kukuřice na zrno	do 8	190	8–10,5	220	nad 10,5	240
Kukuřice na siláž	do 40	190	40–55	220	nad 55	240
Brambory rané / sadbové	do 20	100	20–25/30	130/125	nad 25/30	160/150
Brambory ostatní	do 30	140	30–40	170	nad 40	190
Cukrovka	do 65	170	65–80	190	nad 80	210
Krmná řepa	do 35	100	35–50	130	nad 50	150
Mák	do 0,7	80	0,7–1,1	100	nad 1,1	120
Slunečnice	do 2,0	100	2,0–3,0	110	nad 3,0	130
Len	do 1,4	70	1,4–1,8	80	nad 1,8	90
Hořčice	do 0,9	70	0,9–1,3	80	nad 1,3	90

Limity přívodu N k plodinám: výnosové hladiny v mapě

Stromeček vrstev: -> Nitrátová směrnice -> Výnosové hladiny (DPB), Výnosové hladiny (BPEJ)

Limity přívodu N bez ohledu na výnosové hladiny

Plodina / kultura	Limit přívodu dusíku (kg N/ha)
Řepka	230
Luskoviny (<i>mimo sóju</i>)	40
Sója	80
Jetel, vojtěška (celkový limit za všechny roky pěstování)	40
Trávy na orné půdě	200
Trvalé travní porosty	160
Jahody	100

Příprava 5. akčního programu nitrátové směrnice na období 2020–2024

- ▣ posun klimatických regionů pro zimní zákaz hnojení (KR 0–7, 8–9); zákaz hnojení se nebude týkat dávek hnojiv do 5 kg N/ha; možnost posunu začátku zákazu hnojení pro Kj a Dg max. o 14 dní, pokud budou průměrné teploty vzduchu nad 5° C; možnost dřívějšího předjarního hnojení u všech ozimů
- ▣ hnojení na podzim: po hnojení ke slámě ještě 30 kg N/ha k řepce
- ▣ minerální hnojení na podporu rozkladu slámy, pokud tam přes zimu nic neporoste, jen vícesložkovými hnojivy (N + P nebo K)
- ▣ zvýšení dávek N na TTP s omezeným hnojením (60 a 120 kg/ha)
- ▣ do limitu N bude započítán i dusík z PVN (25–50 kg N/ha)
- ▣ limit 40 kg N/ha u jetele a vojtěšky bude na každý rok
- ▣ bilance dusíku (limit do +70 kg N/ha z.p. závodu v průměru 3 let)
- ▣ kukuřice max. 2x po sobě